

A cartoon illustration of a young girl with brown hair in pigtails, wearing a white shirt, hugging a large red heart. She is surrounded by green leaves and smaller red hearts. The background shows a green hill and a tree.

Stories van Vriendelikheid en Moed

Geïnspireer deur die
Leerstellings van Pous
Franciskus

Wanneer Ons Saam Staan

THINK
DIGITAL ACADEMY

Tessa was nuut by Maple Grove Laerskool. Sy het 'n helder geel haarband gedra en 'n kosblikkie vol klein sterretjies saamgebring. Op haar eerste Maandag het sy met versigtige treë in Klas 4B ingestap, soos 'n danser wat 'n nuwe verhoog leer ken.

“Welkom, Tessa,” het juffrou Santos gesê. “Ons is bly jy’s hier. Wil jy saam met ons die oggendgedig lees?”

Tessa het geknik. Haar stem was sag maar duidelik. “Die son klim op die - ” Sy het op ’n lang woord vasgehaak.

“Hori... hor... ri... son.”

’n Paar kinders het gegniffel. Een seun agter in die klas, Dylan, het net hard genoeg gefluister dat ander dit kon hoor: “Hori-son? Meer soos hori-soooon.” Gelag het deur die klas gerol soos knikkers op ’n vloer.

Tessa se wange het die kleur van ryp appels geword. Sy het na die bladsy gestaar, en haar hand het gebewe.

Lila, wat twee banke verder gesit het, het iets in haar maag
voel draai. Sy het na Karim gekyk—haar maat van sokker en
die helpende-hande-projek—en hy het ook bekommerd
gelyk. Lila het haar hand opgesteek. “Kan ek saam met
Tessa lees?” het sy gevra.

Juffrou Santos het geglimlag. “Wat ’n vriendelike idee. Ja, gaan voort.”

Lila het langs Tessa gaan sit en gefluister: “Ons doen dit saam. Ho-ri-son.” Hulle het die res van die gedig sy aan sy gelees, die moeilike dele stadig uitgespreek, en klaargemaak tot ’n paar klappies in die klas.

Maar Dylan se glimlag het soos ’n klap vasgesit.

Fluisteringe en Skaduwees

Tydens pouse het Tessa op die rand van die sandput gaan sit en sirkels met 'n stokkie getrek. Lila het saam met Karim nader gestap.

“Wil jy speel?” het Lila gevra. “Ons bou 'n stad. Jy kan die park se naam kies.”

Tessa het skaam geglimlag. “Sonsopkomspark?”

“Perfek,” het Karim gesê en S-O-N-S-O-P-K-O-M-S in die sand met ’n liniaal ingekrap.

’n Groep kinders het verbygehardloop, en Dylan het geroep: “Haai, sonsopkoms! Pasop vir die hori-soooooon!” Meer gegiggel. Tessa se glimlag het verdwyn.

Lila het 'n vonk van woede gevoel. Hoekom hou hy aan om dit te doen? Sy wou uitroep: "Hou op!" maar haar woorde het in haar keel vasgesit. Sy het iets onthou wat hulle onderwyser die vorige week gesê het toe hulle die Helpende Hande-kaart gemaak het: "Ons berei vir vrede voor deur vrede te oefen." Lila was nie seker wat om te doen nie, maar sy het geweet dat skree nie die probleem sou oplos nie.

Na pouse het daar 'n papiernoot op Tessa se stoel verskyn: 'n slordige tekening van 'n persoon met 'n groot haarband en die woorde "HORI-SOOOON" in borrelletters.

Tessa het dit vinnig opgefrommel en in haar lessenaar gedruk. Sy het vinnig geknip, asof sy trane probeer keer het.

Lila het gefluister: "Wil jy by my sit tydens ete?"

Tessa het geknik, met haar oë op haar skoene.

Die Vredesbankie

Tydens ete het Lila en Karim saam met Tessa onder die jakarandaboom gesit. Pers blomme het soos klein sambreeltjies neergedwarrel.

“Ek is jammer oor die spottery,” het Lila gesê. “Dis nie reg nie.”

Tessa het haar skouers opgetrek. “Dis reg. By my ou skool het mense my haarband ook belaglik gemaak.”

Karim het ’n blommetjie in die lug gegooi en dit weer gevang. “Ek verstaan dit nie. Jou haarband is gaaf.”

Lila het aan haar toebroodjie gekou. “Wat as ons die Vredesbank gebruik?”

Maple Grove het ’n klein houtbank gehad wat met duiwe en blare geverf was. Juffrou Santos het dit aan die begin van die kwartaal verduidelik: “As jy ’n probleem het, sit daar. Dis ’n teken dat jy hulp wil hê, nie ’n geveg nie.”

Na ete het Lila vir Tessa na die bank toe gelei. Hulle het saam gaan sit terwyl Karim naby gestaan het, soos ’n stil wag. Juffrou Santos het dit raakgesien en nader gekom.

“Wil jy praat?” het sy sag gevra.

Tessa het geknik, haar oë op haar kosblikkie. “Party kinders het gelag toe ek gelees het. En iemand het ’n lelike prent geteken.”

Juffrou Santos se gesig het sagter geword. “Dankie dat jy dit vir my sê. Om vrede te bou beteken om lig te bring waar daar skadu’s is. Wil jy hê ons moet vanmiddag ’n klassirkel hou om te luister en dit saam op te los?”

Tessa het gehuiwer. Lila het haar hand gedruk. “Ons sal by jou wees.”

“Goed,” het Tessa gefluister.

Die Luistersirkel.

Na wiskunde het Juffrou Santos die stoele in 'n sirkel geskuif. “Klas 4B,” het sy gesê, “ons gaan 'n Luistersirkel hou. Hier is die reëls: Een persoon praat op 'n slag. Ons luister, dan herhaal ons wat ons gehoor het om seker te maak ons verstaan. Daarna herstel ons saam—ons soek 'n manier om dinge reg te maak.”

Sy het 'n gladde hout - “praatstuk” — 'n hart so groot soos jou handpalm — op die vloer gesit. “Wanneer hierdie hart in jou hande is, praat jy. Wanneer dit nie in jou hande is nie, luister jy met jou hele self: ore, oë en hart.”

Juffrou Santos het die hart eerste vir Tessa gegee.

Tessa het dit vasgehou soos iets broos. “Wanneer mense lag... voel dit asof die lug styf word,” het sy sag gesê. “Ek is nuut hier. Ek wil dinge reg doen, maar dan maak ek ’n fout, en dit voel asof almal kyk.”

Sy het die hart vir Lila aangegee.

“Toe ek die gelag hoor,” het Lila gesê, “het my maag seer geraak. Ek wou vir Tessa help, maar ek was nie seker hoe nie. Ek wil nie hê ons klaskamer moet ’n plek wees waar mense klein voel nie.”

Karim het die hart geneem. “Spot kan vir sommige mense soos ’n grap voel,” het hy gesê, “maar dit val soos ’n klip vir die persoon wat dit tref.”

Die hart het sy pad om die sirkel gemaak. Sommige kinders het gesê hulle het nie besef die grappies was seermaak nie. ’n Paar het erken hulle het gelag omdat almal anders gelag het.

Toe die hart by Dylan kom, het hy sy hare agteroor gegooi en gesug. “Ek het niks bedoel nie. Dit was net snaaks. Sy het die woord snaaks gesê.”

Juffrou Santos het geknik. “Dankie dat jy eerlik praat, Dylan. Nou gaan ons iets belangrik probeer. Lila, kan jy herhaal wat Dylan gesê het om te wys jy het hom gehoor?”

Lila het na Dylan gekyk. “Jy het nie bedoel om iemand seer te maak nie,” het sy stadig gesê. “Jy het gedink dit was net ’n grap.”

“Ja.”

Juffrou Santos het na Tessa gedraai. “En Dylan, kan jy herhaal wat Tessa gedeel het, om te wys jy het haar gehoor?”

Dylan het ongemaklik in sy stoel geskuif. Hy het na die hart in sy hande gekyk, toe na Tessa. “Jy het... klein gevoel. En asof almal na jou gekyk het. En die notas en gelag het dit erger gemaak.”

Tessa het geknik.

Daar was ’n stilte. Iets in die kamer het verander—soos lug wat uiteindelik onthou het hoe om asem te haal.

Juffrou Santos het die hart neergesit. “Dit is die Herstel-deel,” het sy gesê. “Hoe maak ons dit reg en maak ons ons klaskamer veiliger?”

Hande het die lug in geskiet. “Ons kan ’n Verwelkomingsmuur maak,” het Mateo gesê. “Almal skryf een vriendelike ding oor Tessa – of enige nuwe leerling.”

“Ons kan ’n reël stel,” het Priya gesê, “dat as iemand ’n fout maak, ons hulle help, nie lag nie. Soos ’n kodewoord. As iemand die kodewoord sê, hou ons op.”

“Kom ons maak dit ’n vrug,” het Karim gesê en geglimlag. “Pynappel!”

Die klas het gegiggel. Selfs Dylan het geglimlag.

“En ons kan saam oefen,” het Lila bygevoeg. “Om hardop te lees. In ’n klein groepie, waar dit reg is om te struikel.”

Dylan het sy keel skoongemaak. “Ek kan vir Tessa ook help oefen,” het hy gesê, tot sy eie verbasing. “Ek is goed met lees. Ek... het nie daaraan gedink hoe dit vir haar gevoel het nie.” Hy het na Tessa gekyk. “Jammer.”

Tessa het ’n lok hare agter haar oor gesit. “Goed,” het sy gesê. “Dankie.”

Die Verwelkomings Muur.

Teen Vrydag was die nuwe Verwelkomingsmuur bedek met 'n reënboog van plakkertjies:

- “Tessa is dapper.”
- “Ek hou van jou haarband.”
- “Jy teken pragtige sterre.”
- “Dankie dat jy my in kuns gehelp het.”

Juffrou Santos het 'n stapel gedigte na die leesgroep gebring: Tessa, Lila, Karim, en ja, ook Dylan. Hulle het in 'n sonnige hoek naby die venster gesit. Wanneer iemand gestruikel het, het Karim twee keer op die tafel getik – 'n geheime Pynappel-sein om te stop en weer te probeer. Lila sou die lettergrepe fluister, en Dylan sou sê: "Jy kan dit doen."

Tessa se stem het elke dag sterker en sekerder geword. Sy het begin om haar kop op te lig wanneer sy gelees het, en na die groep te kyk met 'n klein, selfversekerde glimlag.

Een middag het Dylan vir Tessa 'n opgevoude papier gewys. "Ek is in Graad Twee gespot," het hy sag gesê. "Ek het 'n bril gedra en dit het vir my gevoel asof dit my gesig oorgeneem het. Iemand het my 'Kewer-oë' genoem. So ek dink... ek verstaan tog."

Tessa het na hom gekyk. “Ek is jammer dit het met jou gebeur.”

Hy het sy skouers opgetrek. “Ek ook. Ek het vergeet hoe dit gevoel het. Ek wil nie weer vergeet nie.”

Die Saalbyeenkoms.

Twee weke later is Klas 4B gekies om by die Vrydag-aktiwiteit in die saal op te tree. Juffrou Santos het hulle gevra om 'n tema te kies.

“Vrede,” het Lila gesê voordat iemand anders kon praat.
“Vrede wat ons inoefen.”

Hulle het 'n kort toneelstuk geskryf met die titel Die Bank en die Hart. Daarin word 'n nuwe leerling gespot, en die klas gebruik 'n luistersirkel om die seer reg te maak. Daar was 'n pynappel-pop (deur Karim gemaak van karton en googly-oë) wat opgeduik het elke keer as iemand 'n pouse nodig gehad het. Die gehoor het gelag op die goeie manier—die soort lag wat soos warm tee op 'n koue oggend voel.

Aan die einde het Tessa vorentoe gestap en 'n eenvoudige
gedig gelees:

“Wanneer woorde skerp is,
bloei ons binne.

Wanneer hande uitreik,
genees ons met trots.

'n Sirkel luister –
harte raak wyd.

Wanneer ons saamstaan,
staan ons aan die kant
van vrede.”

Die saal was vir 'n oomblik stil, en toe vul dit met applous.
Tessa se oë het geblink. Sy het gebuig, en toe sy regop kom,
het Dylan vir haar 'n duim in die lug gegee van agter die
gordyn.

Daarna

In die weke wat gevolg het, het klein veranderinge saamgetel. Kinders het soms die Pynappel-kodewoord gebruik—op die speelgrond, tydens groepswerk, selfs by sokker wanneer rusies opgevlam het. Die Vredesbank het 'n plek van moed geword, nie van nederlaag nie. Die Verwelkomingsmuur se name het dikwels verander, soos nuwe leerlinge aangekom het of iemand ekstra vriendelikheid nodig gehad het.

Een middag het Lila vir Tessa by die bank gekry—nie hartseer nie, maar besig om te teken. Sy het 'n groot sirkel vol gesigte en hande geskets.

“Wat is dit?” het Lila gevra.

Tessa het geglimlag. “Dis ons klas. En dit is die praat hart.” Sy het dit sorgvuldig ingekleur. “Ek het vroeër gedink om nuut te wees beteken om alleen te wees. Nou dink ek dit beteken om iets nuuts vir almal anders te bring ook.”

Lila het langs haar gaan sit. “Jy het. Ons almal het.”

Hulle het gekyk hoe pers blomme van die jakarandaboom afdwarsel en op die speelgrond neersak soos sagte sterre. Oorkant die speelgrond het Dylan ’n jonger leerling gehelp om sy skoenveter vas te maak. Karim het vir ’n eersteklasser gewys hoe om ’n sokkerbal liggies te stoot. Juffrou Santos het by die deur gestaan en iets op ’n klein kaartjie geskryf wat later by die Verwelkomingsmuur sou aansluit.

Lila het weer daardie warm, ruisende gevoel gekry—die een wat sy nou herken het as vrede. Nie ’n groot, lawaaierige parade nie. Maar ’n stille, standvastige belofte.

Toe die klok lui, het Tessa haar tekening in haar lêer gesit
en haar ster-bedekte kosblikkie toegemaak. “Sien jou
môre,” het sy gesê.

“Môre,” het Lila ge-echo.

Hulle het saam teruggestap na Klas 4B, sy aan sy.

Besinningsvraag:

As jy spot hoor of sien iemand word uitgesluit, wat is een vredeliewende ding wat jy sommer dadelik kan doen?

Saad van Aksie:

Skep saam met jou vriende 'n klein “vredesplan”: 'n pousewoord (soos “Pynappel”), 'n luisterreël (herhaal wat jy gehoor het), en een herstel-idee ('n verwelkomingsnota, 'n maat-uitnodiging, of saam oefen). Gebruik dit hierdie week en let op die verskil.

THINK
DIGITAL ACADEMY